

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) พัฒนารูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ 3) นำเสนอกกลยุทธ์การจัดการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สำหรับการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิดทฤษฎีหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหอพักนักศึกษา แนวคิดในการพัฒนานักศึกษา แนวคิดทฤษฎีองค์การแห่งการเรียนรู้ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาและโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏกับหน่วยงานในสังคม

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษารูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศและมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนารูปแบบและกำหนดร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบร่างรูปแบบและร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์สรุปและนำเสนอรูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่างๆ ทั้ง 6 ขั้นตอนตามลำดับดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิดทฤษฎีหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหอพักนักศึกษา แนวคิดในการพัฒนานักศึกษา แนวคิดทฤษฎีองค์กรแห่งการเรียนรู้ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาและโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏกับหน่วยงานในสังคม

1.1 ศึกษาข้อมูลและสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษา เพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ แนวคิดการพัฒนานิสิตนักศึกษา แนวคิดเรื่ององค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต

1.1.2 ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เช่น มาตรา 8 ข้อ 2 มาตรา 9 ข้อ 6 ที่กำหนดให้สังคม เอกชน องค์กรชุมชน สถานประกอบการต่างๆ และสถาบันในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยทำการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)

1.1.3 ศึกษาโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏกับหน่วยงานต่างๆ ในสังคม และในชุมชน เช่น การเคหะแห่งชาติ องค์กรบริหารในท้องถิ่น ระดับต่างๆ รวมทั้งสถานประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและการพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศและมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องศึกษาข้อมูลการจัดหอพักนักศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศจากการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการจากผู้บริหารอาจารย์ผู้ดูแลหอพักนักศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษา นักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศทั้งในอดีตและปัจจุบัน นอกจากนี้ผู้วิจัยสำรวจภาคสนามเพื่อศึกษาสถานการณ์จริงในการจัดหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งต่างๆ ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชนทั้งที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัด

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

นำหลักการที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการในขั้นตอนที่ 1 และข้อมูลกรณีตัวอย่างการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ ในขั้นตอนที่ 2 มาเป็นแนวทางและหลักการในการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการศึกษาจากเอกสาร รายงานประจำปี แผนพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่ง การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การออกแบบสำรวจและแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้ตอบแบบสำรวจ คือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งที่มีการจัดหอพักนักศึกษาทั่วประเทศจำนวน 30 แห่ง แบบสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศโดยการสุ่มอย่างง่ายจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ซึ่งผู้วิจัยยึดตามหลักการแบ่งเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏตามเขตภูมิศาสตร์ ปัจจุบันมีทั้งสิ้น 8 เขต และทำการสุ่มเลือกมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตละ 1 แห่ง โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จะได้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ 8 แห่ง ๆ ละ 40 คน โดยนักศึกษาทั้ง 40 คน เป็นตัวแทนของนักศึกษาหอพักครบทุกชั้นปี ยกเว้นมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งไม่มีการจัดหอพักนักศึกษา ดังนั้น นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 280 คน ดังตารางต่อไปนี้

ที่ตั้งเขตภูมิศาสตร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ภาคเหนือตอนบน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	40
ภาคเหนือตอนล่าง	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	40
ภาคอีสานตอนบน	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	40
ภาคอีสานตอนล่าง	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	40
ภาคตะวันตก	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	40
ภาคใต้	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	40
ภาคกลาง	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	40
กรุงเทพมหานคร	ไม่มีการจัดหอพักนักศึกษา	-
รวม		280

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามและแบบสำรวจวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ สรุปผลและนำเสนอข้อมูลในตาราง เพื่อนำข้อมูลมาประมวลเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในขั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนารูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

1. นำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมาประมวลเป็นแนวทางในการกำหนดแนวการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏ ตามเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research)

2. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยในการรวบรวมข้อมูลแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) เพื่อพัฒนารูปแบบ เนื่องจากเป็นเทคนิคที่มีความเหมาะสมต่อการศึกษาข้อมูลที่จะต้องเจาะลึก ตลอดจนมีความเหมาะสมต่อข้อจำกัดด้านเวลาของผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะเก็บจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 25 คน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก) ซึ่งผู้วิจัยใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1. เป็นผู้บริหารที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏ
2. ดำรงตำแหน่งบริหารสูงสุดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหอพักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือมีตำแหน่งรับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหอพักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เช่น รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา ผู้อำนวยการสำนักกิจการนักศึกษา

3. ดำรงตำแหน่งมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1) รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 21 คน
- 2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบดูแลนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 2 คน

3) ผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 2 คน รายละเอียดในการดำเนินการวิจัยตามเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

รอบที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศ และต่างประเทศ รวมทั้ง การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันและปัญหาหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้จัดทำโครงร่างรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และแบบสัมภาษณ์ที่มีข้อคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในแบบสัมภาษณ์นี้จะมีคำถามเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ สำหรับนำมาเป็นต้นร่างรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ซึ่ง ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในการจัดหอพักนักศึกษา และนำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 25 คน (แบบสัมภาษณ์อยู่ในภาคผนวก) จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปประมวลเป็นต้นร่างรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ในรอบนี้เป็นการวิจัยด้วยเทคนิค EDFR รอบที่ 1

รอบที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแบบสอบถาม ในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสมของรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและสร้างฉันทามติ (Consensus) ของกลุ่มประชากรโดยนำผลการสัมภาษณ์จาก EDFR รอบที่ 1 มาวิเคราะห์และแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มๆ ตามเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) และพัฒนาเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดประมาณค่า 5 ระดับ (แบบสอบถามอยู่ในภาคผนวก) แล้วส่งให้ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม 25 คน (ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1) ลงความเห็น

รอบที่ 3 การยืนยันความคิดเห็น ในรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้รับข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติ (Statistical Feedback) จากการวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 2 ที่เป็นของกลุ่มโดยส่วน

รวมเช่น ค่าฐานนิยม (Mode) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) เพื่อสร้างแบบสอบถามใหม่ที่ใช้ข้อความเดิม โดยเพิ่มตำแหน่งของค่ามัธยฐานช่วงของพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งของผู้เชี่ยวชาญคนนั้นตอบ และให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาคำตอบใหม่แล้วตอบกลับมามากครั้งหนึ่ง

ในการตอบแบบสอบถามรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะทราบว่าตนมีความคิดเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างจากผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ อย่างไร หากพบทวนความคิดเห็นของตนแล้วยังแตกต่างจากคนอื่นอยู่ก็ให้เหตุผลประกอบการยืนยันคำตอบเดิมของตนที่อยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ในข้อนั้นๆ ซึ่งจะนำความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในรอบนี้ มาสรุปเป็นต้นร่างรูปแบบการจัดหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำมาปฏิบัติจริง

เมื่อดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบ EDFR ครบ 3 ขั้นตอนและนำข้อมูลมาพัฒนาเป็นต้นร่างรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาและรายละเอียดต่างๆ เพื่อนำไปศึกษาความเหมาะสม และความเป็นไปได้โดยการจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นตอนที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยจะส่งข้อมูลร่างรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ล่วงหน้าถึงผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนก่อนการประชุมสัมมนาเป็นเวลา 1 สัปดาห์ นอกจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลจากร่างรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจากขั้น EDFR และข้อมูลจากการศึกษารูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจากขั้น EDFR และข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมาเป็นข้อมูลในการกำหนดร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบร่างรูปแบบและร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบและร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เสนอต่อกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบและตรวจสอบร่างกลยุทธ์และร่วมกันกำหนดกลยุทธ์เพิ่มเติมด้วยจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) จำนวน 18 คน (รายชื่อในภาคผนวก) ในการจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ ณ ห้องประชุมนานาชาติ ตึก 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2547

เวลา 9.00 - 12.00 น. ซึ่งสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจงจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การจัดหอพักนักศึกษา รวมทั้งอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏซึ่งเคยเป็นนักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏและเคยเป็นนิสิตนักศึกษาหอพักของมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาจารย์ประจำหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏในปัจจุบัน และอาจารย์ประจำฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านกลยุทธ์ การดำเนินการประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การตรวจสอบรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยนำร่างรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเสนอต่อกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อร่วมสัมมนา อภิปราย ระดมสมอง และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมความเป็นไปได้ตลอดจนข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงรูปแบบให้สมบูรณ์ ซึ่งเป็นการเพิ่มความเชื่อถือได้ในร่างรูปแบบหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

2. การตรวจสอบร่างกลยุทธ์และการกำหนดกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เพิ่มเติม โดยนำร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ได้จากการกำหนดกลยุทธ์ตามรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการจัดหอพักนักศึกษาซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏและจากการทำวิจัยด้วยเทคนิค EDFA นำเสนอต่อที่ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อระดมความคิดเห็นและได้กลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องเกิดผลสำเร็จตามรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์สรุปและนำเสนอรูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เมื่อการตรวจสอบร่างรูปแบบและร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อระดมความคิดเห็นโดยสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ประมวลข้อมูลและข้อเสนอแนะจากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒินำมาสรุปเพื่อปรับปรุงรูปแบบและปรับปรุงขั้นตอนการทำกลยุทธ์เพิ่มเติมเพื่อให้ได้รูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และส่งกลับให้

ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมตรวจแก้ไขอีกครั้งหนึ่งและนำมาแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้รูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. แบบสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อถามผู้บริหารหรืออาจารย์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการประมวลข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษา แนวคิดเรื่องการพัฒนาการศึกษา แนวคิดเรื่ององค์กรแห่งการเรียนรู้และศึกษาการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเป็นแบบสำรวจแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันและปัญหาด้านลักษณะทางกายภาพและการจัดสิ่งแวดล้อมหอพักประกอบด้วยคำถามจำนวน 7 ข้อ เป็นแบบสำรวจแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การบริหารจัดการทรัพยากรของหอพักนักศึกษาด้านบุคลากร การเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 15 ข้อ เป็นแบบสำรวจแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 การรับนักศึกษาหอพักและการจัดสวัสดิการในหอพัก ประกอบด้วยคำถามจำนวน 5 ข้อ เป็นแบบสำรวจแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 4 การจัดห้องบริการวิชาการในหอพักนักศึกษาประกอบด้วยคำถามจำนวน 9 ข้อ เป็นแบบสำรวจแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 5 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักศึกษาหอพักประกอบด้วยคำถามจำนวน 16 ข้อ เป็นแบบสำรวจแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

2. แบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลดังนี้

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งสร้างขึ้นจากการประมวลข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษา แนวคิดเรื่องการพัฒนาการศึกษา แนวคิดเรื่ององค์กรแห่งการเรียนรู้และศึกษาการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบสอบถามชนิดประเมินค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักศึกษาหอพัก ประกอบด้วยคำถามจำนวน 5 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบเติมคำลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 46 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดประเมินค่า 5 ระดับตามเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
4	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก
3	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง
2	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย
1	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (EDFR รอบที่ 2 และ EDFR รอบที่ 3) สำหรับผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งสร้างขึ้นโดยพัฒนาจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามตามข้อที่ 4 นี้มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ

3.แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหอพักนักศึกษาและการพัฒนานักศึกษาและจากการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และจากการลงภาคสนามเพื่อศึกษาสถานการณ์จริง และนำมาประยุกต์เป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดและไม่ชี้แนะ (Non – Directive, Open – Ended)ซึ่งประกอบด้วยแนวคำถามส่วนต่างๆ เกี่ยวกับ รูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการจัดหอพักนักศึกษาเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (EDFR รอบที่1)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสำรวจผู้วิจัยแจกแบบสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏ 30 แห่งที่มีการจัดหอพักนักศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารที่มีส่วนรับผิดชอบการจัดหอพักนักศึกษาตอบแบบสำรวจและผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
2. แบบสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 280 ชุด ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. แบบสัมภาษณ์ดำเนินการดังนี้

3.1 ติดต่อนัดหมายผู้ที่จะสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

3.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลและเป็นกลุ่มตัวอย่างจากบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 25 คนพร้อมกับแบบสัมภาษณ์ (EDFR รอบที่1)

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่ได้ติดต่อนัดหมาย

4. แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (EDFR รอบที่ 2 และ EDFR รอบที่ 3) กับผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ครั้ง ตามกระบวนการวิจัยแบบ EDFR

5. การระดมความคิดเห็นจากการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการระดมความคิดเห็นในการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 18 คน เพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบและร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และกำหนดกลยุทธ์เพิ่มเติม ผู้วิจัยแก้ไขเพิ่มเติมร่างรูปแบบและร่างกลยุทธ์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วส่งกลับไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือผู้ทรงคุณวุฒิลำดับที่ 19 (รายชื่อในภาคผนวก) และนำมาแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อได้รูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

1. ข้อมูลที่ได้จากเอกสารตำรา รายงานผลการวิจัย รายงานประจำปี การสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต การลงภาคสนามเพื่อศึกษาสถานการณ์จริง วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis) เพื่อให้ได้ข้อสรุปต่างๆ ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ แนวคิดเรื่อง การพัฒนานักศึกษาแนวคิดเรื่องการจัดหอพักนักศึกษา แนวคิดเรื่ององค์กรแห่งการเรียนรู้ รูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัจจุบัน ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจและแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (EDFR รอบที่1) นำมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นต้นร่างรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เกี่ยวกับรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จากเทคนิค EDFR รอบที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

3.1 ค่ามัธยฐาน (Median) จากแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Type) ให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับดังนี้

- 1 คะแนน สำหรับข้อความที่มีความสำคัญน้อยที่สุด และเป็นไปไม่ได้
- 2 คะแนน สำหรับข้อความที่มีความสำคัญและเป็นไปได้เล็กน้อย
- 3 คะแนน สำหรับข้อความที่มีความสำคัญและเป็นไปได้ปานกลาง
- 4 คะแนน สำหรับข้อความที่มีความสำคัญและเป็นไปได้มาก
- 5 คะแนน สำหรับข้อความที่มีความสำคัญและเป็นไปได้มากที่สุด

ค่ามัธยฐานที่คำนวณได้จากคำตอบของกลุ่มตัวอย่างแปลความหมายตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.00-1.49 หมายความว่า กลุ่มประชากรเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.50 – 2.49 หมายความว่า กลุ่มประชากรเห็นว่า ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.50 – 3.49 หมายความว่ากลุ่มประชากรเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 – 4.49 หมายความว่ากลุ่มประชากรเห็นข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.50 – 5.00 หมายความว่ากลุ่มประชากรเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด

3.2 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) ได้แก่ การคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ของข้อความที่มีค่า ไม่มากกว่า 1.50 แสดงว่า ความคิดของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อข้อความนั้นเห็นพ้องต้องกัน (Consensus) และกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นไม่สอดคล้องกันเกี่ยวกับข้อความจะมีผลการคำนวณค่าพิสัยควอไทล์มากกว่า 1.50

3.3 ค่าฐานนิยม (Mode) ในการหาค่านิยมของข้อความดำเนินการโดยการหาค่าความถี่ของระดับคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 สำหรับแต่ละข้อความแล้วคำนวณจากสูตรว่าระดับคะแนนใดเป็น

ค่านิยมของข้อความนั้น ในกรณีที่ความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากันและระดับคะแนนนั้นอยู่ติดกันจะถือเอาค่ากลางระหว่างคะแนนทั้งสองเป็นฐานนิยมของข้อความนั้น สำหรับกรณีที่ความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากัน แต่ระดับคะแนนไม่ได้อยู่ติดกันจะถือว่าระดับคะแนนทั้งสองเป็นฐานนิยมของข้อความนั้น (Glass and Stanley, 1970 อ้างถึงในอุไรพรพรณ เจนวนิชยานนท์, 2537)

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาชั้นทามติ

1) ระดับคะแนนชั้นทามติ ข้อความใดที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ร้อยละ 60 แสดงว่าข้อความนั้นได้รับชั้นทามติ (Flander, 1989 อ้างถึงในอัญชรี เจียรนัยกูร, 2540)

2) ความสอดคล้องของคำตอบ ข้อความใดที่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 และผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานไม่เกิน 1.00 แสดงว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องกัน

3) ความคงที่ของระดับคะแนนชั้นทามติ พิจารณาจากการไม่เปลี่ยนแปลงระดับชั้นทามติหรือมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงน้อยกว่าร้อยละ 15 จากรอบที่ผ่านมา (Linstone, 1978 อ้างถึงในอัญชรี เจียรนัยกูร, 2540)

4. ข้อมูลที่ได้จากการประชุมสัมมนา ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์และสงเอกสารรูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ดังกล่าวกลับให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมตรวจสอบแก้ไขเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นนำความคิดเห็นเพิ่มเติมและคำแนะนำมาแก้ไขให้ถูกต้องและนำเสนอรูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

แผนภูมิที่ 3 สรุปขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย

